

มหาวิทยาลัยรังสิต

รายละเอียดของรายวิชา

วิทยาลัย นวัตกรรมสังคม

หลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานำทางสังคม ธุรกิจ และการเมือง

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

LOP244 สัมมนา รัฐสวัสดิการและประชานิยม 3 (3-0-6)

(Welfare State and Population Seminar)

วิชาบังคับร่วม -

วิชาบังคับก่อน -

ภาคการศึกษา 1/2568

กลุ่ม 01

ประเภทของวิชา ☐ วิชาปรับพื้นฐาน☐ วิชาศึกษาทั่วไป☐ วิชาเฉพาะ☒ วิชาเลือกเสรี

อาจารย์ผู้รับผิดชอบ/ ผศ. ดร.บุษิตา สังข์แก้ว

☒ อาจารย์ประจำ

อาจารย์ผู้สอน

สถานที่สอน 3-114

☒ ในที่ตั้ง☐ นอกที่ตั้ง

วันที่จัดทำ 15 สิงหาคม 2568

หมวดที่ 2 วัตถุประสงค์ของรายวิชาและส่วนประกอบของรายวิชา

1. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

1.1 เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจแนวคิดรัฐสวัสดิการและนโยบายประชานิยมกับการพัฒนาสังคม

1.2 เพื่อให้นักศึกษาวิเคราะห์ปัญหาเชิงนโยบายรัฐสวัสดิการสังคมและประชานิยมต่อการพัฒนาประชาธิปไตยในด้านความเสมอภาค ยุติธรรม และเป็นธรรม

1.3 เพื่อให้นักศึกษานำความรู้ไปใช้ในประยุกต์ใช้สำหรับนำเสนอแนวทางและรูปแบบการพัฒนา รัฐสวัสดิการสำหรับประเทศไทย หรือแนวทางป้องกันผลกระทบจากนโยบายประชานิยม

2. คำอธิบายรายวิชา

การวิเคราะห์ และการประยุกต์แนวคิดต่าง ๆ ทางสังคมศาสตร์ในการพัฒนาสังคม ทิศทางการจัดสวัสดิการสังคมของประเทศไทย การเสริมสร้างนโยบาย แผนงานและการดำเนินงาน ด้านสวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเสริมสร้างสุขภาวะของสังคม และผลกระทบของนโยบายประชานิยมที่เกิดขึ้น

Analysis and application of various concepts in social science to developing society; direction in organising welfare state of Thailand, policy forming, planning, and management of welfare strategies and for human security, strengthening social health condition and impact of populist past policies.

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา

มี 9 ชั่วโมง/สัปดาห์

- ☒ e-mail: sbuchita@yahoo.com
☐ Facebook: Buchita Sungkaew
☒ Line: 0889566762
☐ อื่น ระบุ

หมวดที่ 3 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

การพัฒนาผลการเรียนรู้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่มุ่งหวัง มีดังต่อไปนี้

1. คุณธรรม จริยธรรม

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1.4	เคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ภายใต้อำนาจหน้าที่ขององค์กรและสังคม	-บรรยายประกอบสื่อการสอน เช่น ภาพนิ่ง วิดีโอสารคดีที่เกี่ยวข้อง การซักถาม -สถานการณ์จำลอง	อภิปรายในชั้นเรียน สังเกตพฤติกรรม งานที่มอบหมาย โครงการสอบปลายภาค

2. ความรู้

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
2.3	สามารถวิเคราะห์ปัญหา เข้าใจ รวมทั้งประยุกต์ความรู้ทักษะ และการใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับ	-บรรยายประกอบสื่อการสอน เช่น ภาพนิ่ง วิดีโอสารคดีที่เกี่ยวข้อง การซักถาม -กรณีศึกษา	อภิปรายในชั้นเรียน งานในชั้นเรียน งานที่มอบหมาย โครงการสอบปลายภาค

	การแก้ไขปัญหา	
--	---------------	--

3. ทักษะทางปัญญา

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
3.4	สามารถประยุกต์ความรู้ และทักษะกับการแก้ไขปัญหาในวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม	-มอบหมายให้อ่านตำราและเอกสารประกอบการสอน และชมวิดีโอแล้ว ให้สรุปและวิจารณ์รูปของงานในชั้นเรียน -ประยุกต์ใช้ความรู้ออกแบบข้อเสนอแนะทางการพัฒนารัฐสวัสดิการสำหรับสังคม	อภิปรายในชั้นเรียน สังเกตการมีส่วนร่วมและการวิเคราะห์งานในชั้นเรียน งานที่มอบหมาย โครงการสอบปลายภาค

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
4.2	มีภาวะความเป็นผู้นำและ ผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีม ลำดับความสำคัญ และสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งโดยใช้หลักธรรมาภิบาล	มอบหมายให้ทำรายงานเป็นรายกลุ่ม	-สังเกตพฤติกรรม -ซักถาม-ตอบคำถาม ร่วมกันภายในกลุ่มและชั้นเรียน -ประเมินคุณภาพงานที่มอบหมาย

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
5.3	มีทักษะในการนำเสนอ โดยเลือกใช้รูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม	ให้ข้อมูลในการวิเคราะห์ปัญหา แนะนำเว็บไซต์ และมอบหมายให้ทำรายงานหรือนำเสนองานด้วยโปรแกรมนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ	- การทดสอบกิจกรรมย่อยในชั้นเรียน - งานที่มอบหมาย

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอนและ สื่อที่ใช้	ผู้สอน
1	- แนะนำรายวิชา การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล - ขวนคิด รัฐ รัฐสวัสดิการ นโยบาย ประชานิยม ความเหลื่อมล้ำ	3	กิจกรรมการเรียนการสอน 1. บรรยาย 2. ตั้งประเด็นคำถาม อภิปราย ร่วมกัน สื่อที่ใช้ Power point presentation	ผศ.ดร. บุษิตา สังข์แก้ว
2	ทดสอบความรู้ - ปัญหาความเหลื่อมล้ำ - กลุ่มผู้รับสวัสดิการสังคม - รัฐสวัสดิการและนโยบายประชา สังคม	3	กิจกรรมการเรียนการสอน 1. บรรยายประกอบสื่อ 2. อภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน 3. ทดสอบความรู้ สื่อที่ใช้ 1. Power point presentation 2. บทความ, งานวิจัย 3. Youtube	ผศ.ดร. บุษิตา สังข์แก้ว
3	แนวคิดรัฐสวัสดิการ	3	กิจกรรมการเรียนการสอน 1. บรรยายประกอบสื่อ 2. อภิปรายร่วมกัน สื่อที่ใช้ 1. Power point presentation 2. บทความ, หนังสือ 3. Youtube	ผศ.ดร. บุษิตา สังข์แก้ว
4	นโยบายรัฐสวัสดิการ: จากครรภ์มารดา ถึงเชิงตะกอน - ปัญหาและการเสริมสร้างรัฐสวัสดิการ	3	กิจกรรมการเรียนการสอน 1. บรรยายประกอบสื่อ 2. วิเคราะห์กรณีศึกษา ต่างประเทศ และอภิปราย ร่วมกันในชั้นเรียน สื่อที่ใช้ 1. Power point presentation 2. กรณีศึกษา	ผศ.ดร. บุษิตา สังข์แก้ว
5	กรณีตัวอย่างรัฐสวัสดิการ: แร่รงาน และสวัสดิการเด็กถ้วนหน้า	3	กิจกรรมการเรียนการสอน 1. บรรยายประกอบสื่อ 2. อภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน 3. กิจกรรมระดมสมองแบบ	ผศ.ดร. บุษิตา สังข์แก้ว

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนและ สื่อที่ใช้	ผู้สอน
			Problem-Resolution based Learning สื่อที่ใช้ 1. Power point presentation 2. บทความ, งานวิจัย	
6	รัฐสวัสดิการกับคนจน	3	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 1. บรรยายประกอบสื่อและยกกรณีศึกษาตัวอย่าง 2. อภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน สื่อที่ใช้ 1. Power point presentation 2. บทความ งานวิจัย หนังสือ	ผศ.ดร. บุชิตา สังข์แก้ว
7	นำเสนองานสู่หัวข้อการเสริมสร้างนโยบายรัฐสวัสดิการ	3	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 1. บรรยายประกอบสื่อ 2. ยกกรณีศึกษาตัวอย่าง สื่อที่ใช้ 1. Power point presentation 2. บทความ งานวิจัย หนังสือ	ผศ.ดร. บุชิตา สังข์แก้ว
8	นำเสนองานสู่หัวข้อการเสริมสร้างนโยบายรัฐสวัสดิการ		กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 1. นักศึกษาฝึกวิเคราะห์กรณีศึกษาตามโจทย์ใบงาน 2. อภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน สื่อที่ใช้ 1. กรณีศึกษา 2. โจทย์ใบงาน	ผศ.ดร. บุชิตา สังข์แก้ว
9	รัฐสวัสดิการกับนโยบายประชานิยมและประชาธิปไตย (ความเสมอภาค, เป็นธรรม, ยุติธรรม, การมีส่วนร่วม)	3	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 1. บรรยายประกอบสื่อและยกกรณีศึกษาตัวอย่าง สื่อที่ใช้ 1. Power point presentation 2. กรณีตัวอย่าง	ผศ.ดร. บุชิตา สังข์แก้ว
10	รัฐสวัสดิการกับนโยบายประชานิยมและประชาธิปไตย (ความเสมอภาค, เป็นธรรม, ยุติธรรม, การมีส่วนร่วม)	3	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 1. บรรยายประกอบสื่อและยกกรณีศึกษาตัวอย่าง 2. อภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน	ผศ.ดร. บุชิตา สังข์แก้ว

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอนและ สื่อที่ใช้	ผู้สอน
			3. กิจกรรมระดมสมองแบบ Problem-Resolution based Learning และนักศึกษา นำเสนอ สื่อที่ใช้ 1. Power point presentation 2. บทความ งานวิจัย 3. กรณีตัวอย่าง	
11	นำเสนองานรายบุคคล ความเรียงรัฐ สวัสดิการกับสังคมประชาธิปไตย	3	กิจกรรมการเรียนการสอน 1. บรรยายประกอบสื่อและยก กรณีศึกษาตัวอย่าง 2. อภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน สื่อที่ใช้ 1. Power point presentation	ผศ.ดร. บุญจิตา สังข์แก้ว
12	ผลกระทบนโยบายประชาสังคม	3	กิจกรรมการเรียนการสอน 1. บรรยายประกอบสื่อ 2. นักศึกษานำเสนอกรณีศึกษา 3. อภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน สื่อที่ใช้ 1. Power point presentation 2. บทความ งานวิจัย หนังสือ	ผศ.ดร. บุญจิตา สังข์แก้ว
13	นำเสนองานกลุ่ม หัวข้อ ทิศทางและ รูปแบบสวัสดิการสังคมสำหรับกลุ่ม คนเปราะบางในสังคมไทย	3	กิจกรรมการเรียนการสอน 1. บรรยายประกอบสื่อ 2. อภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน สื่อที่ใช้ 1. Power point presentation 2. บทความ งานวิจัย หนังสือ 3. เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง	ผศ.ดร. บุญจิตา สังข์แก้ว
14	นำเสนองานกลุ่ม หัวข้อ ทิศทางและ รูปแบบสวัสดิการสังคมสำหรับกลุ่ม คนเปราะบางในสังคมไทย	3	กิจกรรมการเรียนการสอน 1. นักศึกษานำเสนอประกอบสื่อ 2. อภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน สื่อที่ใช้ 1. Power point presentation 2. Clip VDO, Youtube	ผศ.ดร. บุญจิตา สังข์แก้ว

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอนและ สื่อที่ใช้	ผู้สอน
15	สรุปเนื้อหาและสะท้อนผลการเรียนรู้	3	กิจกรรมการเรียนการสอน 1. บรรยาย 2. อภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน สื่อที่ใช้ 1. Infographic, Mind Map 2. แบบประเมินสะท้อนผลการเรียนรู้	ผศ.ดร. บุญตา สังข์แก้ว
รวม		45		

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	ลำดับที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
2.1, 4.1	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	15%
2.1, 3.1	บทความและการนำเสนอ (รายบุคคล)	11	15%
2.1 3.1, 4.1, 5.1	การนำเสนองานรายคู่ การทำงานกลุ่มและนำเสนอผลงาน	7-8 13-14	20% 50%

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

สำนักวิชาการ. (2561). แนวทางรัฐสวัสดิการที่เป็นไปได้สำหรับประเทศไทย. กรุงเทพฯ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2548). ทิศทางและรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
ตระกูล มีชัย และ ชมพูนุท ตั้งถาวร. (2563). การศึกษาอนาคตและฉากทัศน์การเมืองไทยเพื่อสร้างประชาธิปไตยที่ยั่งยืน: ในมิติของสถาบันการเมือง (รัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา) เล่มที่ 3. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.

- นิภาพรรณ เจนสันติกุล. (2565). รัฐสวัสดิการ: การนำไปปฏิบัติในบริบทสังคมไทยเพื่อความครอบคลุมทางสังคม. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มจร วิทยาเขตอีสาน. 3(3). หน้า 20-37.
- ปพิชญา ภิระตา. (2566). รัฐสวัสดิการหรือสวัสดิการของรัฐ นโยบายเรียนฟรี. วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์. 6(1). หน้า 164-179.
- สถาบันการเมืองวิถีใหม่. (2565). การเมืองวิถีใหม่ แนวทางปฏิรูปการเมืองจากฐานล่าง. กรุงเทพฯ: สถาบันการเมืองวิถีใหม่.
- อเล็กซานเดอร์ เพทริง และคณะ. (2562). รัฐสวัสดิการกับสังคมประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ: สยามปริทัศน์.

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

เว็บไซต์รัฐสภา

เว็บไซต์สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เว็บไซต์สถาบันพระปกเกล้า

เว็บไซต์สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เว็บไซต์กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

หมวดที่ 6 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

ใช้วิธีการประเมินการเรียนการสอน โดยนักศึกษาด้วยการแจกแบบประเมินเมื่อสิ้นภาคการศึกษาในทุก รายวิชา โดยมีเจ้าหน้าที่ธุรการดำเนินการแจกแบบประเมินและนำกลับไปวิเคราะห์ผล

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ประเมินจากประมวลการสอน ลักษณะข้อสอบ ผลงานของนักศึกษา และผลการสอบและประเมินผล ปลายภาค การพูดคุยแลกเปลี่ยนระหว่างผู้รับผิดชอบรายวิชาและผู้ร่วมสอน

3. การปรับปรุงการสอน

มีการประชุมภาควิชาฯ อย่างน้อยภาคการศึกษาละ 2 ครั้ง เพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนปัญหาในการจัดการเรียน การสอนในรายวิชาต่างๆ มีการปรับปรุงเนื้อหา และตัวผู้สอนให้มีความเหมาะสมในแต่ละภาคการศึกษา นอกจากนี้ยังส่งอาจารย์เข้าร่วมในการอบรมเพื่อผลิตสื่อการสอนออนไลน์อีกด้วย

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

- ☒ สัมภาษณ์นักศึกษา
- ☐ การสังเกตพฤติกรรมนักศึกษา.....
- ☒ การตรวจสอบการให้คะแนนและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา.....
- ☒ การประเมินความรู้รวบยอดโดยการทดสอบ.....
- ☐ รายงานผลการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในแต่ละด้าน.....
- ☐ แบบสำรวจ/แบบสอบถาม.....
- ☐ อื่นๆ ระบุ.....

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

มีการปรับปรุงหัวข้อการสอนและเนื้อหาให้ทันสมัยทุกปีการศึกษา และทุก 5 ปี จะมีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อปรับคำบรรยายลักษณะวิชาให้ทันสมัย นอกจากนี้ยังมีการสอนเป็นทีม (Team Teaching) เพื่อให้อาจารย์ที่ร่วมสอนด้วยกัน ได้มีโอกาสพูดคุยแลกเปลี่ยนเพื่อปรับปรุงการสอน